

SAMFERDSELSDEPARTEMENTET

Revisjon av ekompakken – hovedpunkter i forslagene
- presentasjon på informasjonsmøte 23. jan 2008

Forslag til forordning om et nytt EU-byrå

- **EECMA**, European Electronic Communications Market Authority – en europeisk regulator
- Kan bli en realitet fra 2010/2011, men dette er et kontroversielt forslag, og det er ikke gitt at det vil gå gjennom i Parlamentet og Rådet.
- Bakgrunn: Kommisjonen mener ekomarkedet fremstår som fragmentert og at markedspotensialet ikke utnyttes optimalt. Felles regelverk tolkes forskjellig og ulike nasjonale regulatorer benytter ulike virkemidler i sine markedsanalyser.
- ERG foreslås erstattet av det nye byrået, som vil basere seg på de nasjonale regulatorenes ekspertise.
- Byrået vil dermed ikke erstatte de nasjonale regulatorene, men kombinere de nasjonale regulatorenes kunnskap om nasjonale markeder med Kommisjonens felleseuropeiske tilnærming.

Forslag til forordning om nytt EU-byrå

Hovedoppgaver

- Assistere Kommisjonen i form av teknisk sakkyndige uttalelser, studier og rapporter på ekomområdet
- Komme med uttalelser og rådgi Kommisjonen i regulatoriske spørsmål, herunder nasjonale regulatorers virkemiddelbruk i ekomarkedene.
- Foreta analyser av transnasjonale markeder
- Gi Kommisjonen råd i spørsmål knyttet til frekvensforvaltning
- Beslutningsmyndighet knyttet til administrasjon av nummerressurser - ETNS
- Gi Kommisjonen råd i spørsmål knyttet til eAccessibility, ekomtjenester for funksjonshemmede og det felles europeiske nødnummeret 112
- Overta ENISAs ansvar for EUs arbeid med nettverks- og informasjonssikkerhet, herunder økt innsats mot spam og "cybercrime".

Forslag til forordning om nytt EU-byrå

Implikasjoner for Norge

- Markert som EØS-relevant
Exploratory memorandum: "*the proposed act concern an EEA matter and should therefore extend to the EEA*".
- Art. 53: "*The Authority shall be open to the participation by European countries which have concluded agreements with the Community*".
Men ikke stemmerett i Board of Regulators.
- For Norge som EFTA/EØS-land vil et EU-byrå på området for elektronisk kommunikasjon skape ekstra utfordringer:
  - spørsmål om deltakelse, involvering, tilgang til informasjon osv
  - lite trolig at Norge vil få noe annet enn en medlemsrolle uten stemmerett, dvs. en slags aktiv observatørrolle
  - forholdet til ESA, byrået passer dårlig med 2-pilar-strukturen

Forslag til forordning om nytt EU-byrå

Foreløpig norsk holdning

- SD er skeptisk til opprettelsen av EECMA.
- Hovedbegrunnelsen er at det er problematisk at et EU-byrå skal få den type makt og kontroll over ekomarkedene og aktørene i Norge som det forslaget til forordning legger opp til. Særlig siden det er lite trolig at Norge vil få noe annet enn observatørstatus.
- Et annet argument som taler mot opprettelse, er at byrået kan medføre økt byråkratisering og krever store administrative og økonomiske ressurser.
- SD ønsker å se nærmere på ERGs alternative forslag, som går på å beholde den eksisterende strukturen i ERG og heller styrke dette organet.
- Dersom forslaget blir en realitet, i en eller annen form, så ønsker Norge størst mulig deltakelse.
- De rettslige sidene ved den suverenitetsavståelse som en evt. norsk deltakelse vil måtte medføre vil bli nøye gjennomgått.

Post- og teletilsynet

EECMA

23. januar 2008

Arne Litleré

Post- og teletilsynet

ERGs holdning til EECMA

- Forslagene fra Kommisjonen diskuteres i European Regulators Group (ERG)
- ERG har uttrykt skepsis til opprettelsen av EECMA
  - Medfører økt byråkrati
  - Gir Kommisjonen økt innflytelse på bekostning av nasjonale tilsyn
  - Sikrer ikke politisk uavhengighet
- ERG foreslår at dagens system videreutvikles og at ERG styrkes og videreutvikles som organisasjon
  - Permanent sekretariat er etablert
  - Formalisering av beslutningsprosesser etc.
  - Utvikle rollen som rådgivende organ for Kommisjonen

PTs rolle i ERG og EECMA

- PT er formelt sett observatør i ERG, men har i praksis samme innflytelse som medlemmene (27 EU-land)
  - Vil kunne bli noe endret dersom beslutninger i større grad tas ved avstemninger og ikke som konsensus
- Høyst uklart hvordan forholdet mellom EECMA og ESA vil være
  - PTs notifikasjoner sendes til ESA, vil EECMA få en formell rolle her?
- Vil PT kunne ha noen formell og/eller reell innflytelse på styringen av EECMA?

Forslag knyttet til frekvensforvaltning

Generelt

- Frekvenser er en fundamental innsatsfaktor i europeisk økonomi; Kommisjonen ønsker å sikre en effektiv forvaltning som tilrettelegger for vekst og innovasjon
- "Reformering" av frekvensforvaltningen i EØS
- Tilrettelegging for en mer fleksibel forvaltning og et marked for frekvenser (effektiv overdragelse av frekvensrettigheter)
- Fastlegging av prinsipper om teknologi- og tjenestenøytralitet
- Spektrumsvedtaket (Dec. 676/2002/EC) er ikke foreslått endret

Forslag knyttet til frekvensforvaltning **EECMA**

- skal gi råd til Kommisjonen om bl.a.
  - tekniske og økonomiske aspekter ved frekvensbruk
  - felles prosedyrer for å gi frekvenstillatelser og evt. trekke slike tilbake
  - teknisk assistanse ved utvelgelse av søkere mv.
    - kan også ta initiativer på egen hånd
- skal behandle søknader om ressurser som skal tildeles etter utvelgelsesprosedyrer for "felles-europeiske tjenester" (f.eks. satellittjenester)
- skal kreve inn og fordele avgifter og gebyrer knyttet til tillatelsene byrået håndterer
- skal etablere, vedlikeholde og offentliggjøre et register over frekvenstillatelser

Forslag knyttet til frekvensforvaltning **Rammedirektivet**

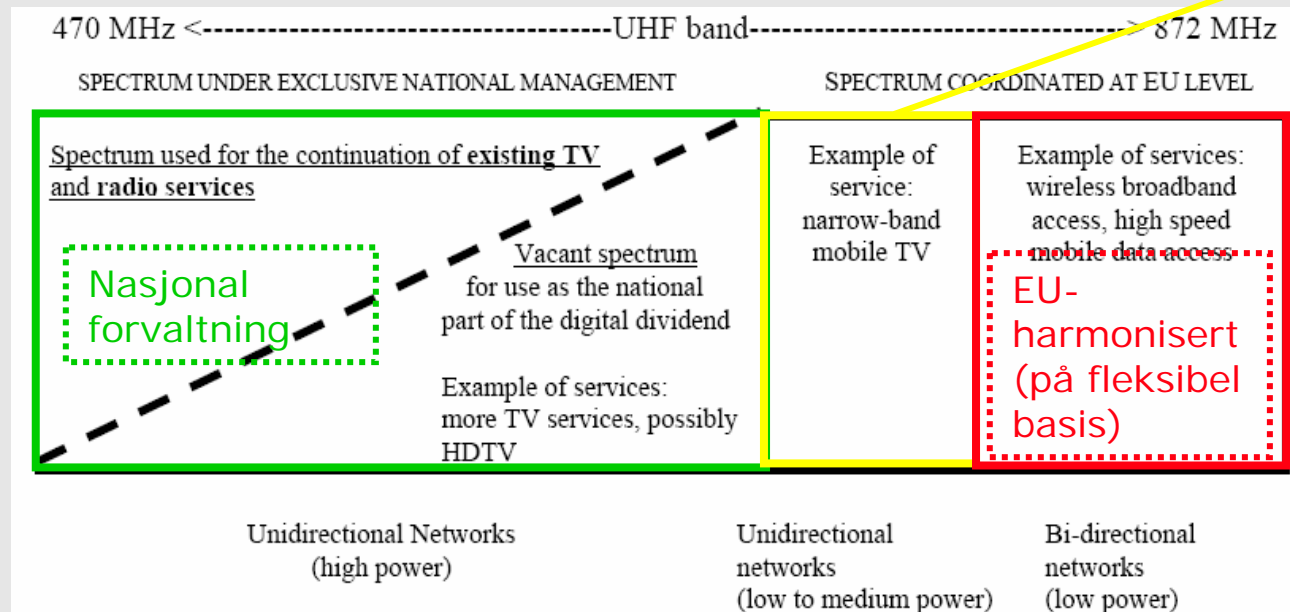
- Vesentlige endringer i eksisterende art. 9
  - klar nedfelling av prinsipper om teknologi- og tjenestenøytralitet med angitte unntaksregler
- Ny art. 9a – vurdering av eksisterende tillatelser
  - revurdering av krav i tillatelser gitt før 1.1.2010 mht. teknologi- og tjenestenøytralitet
- Ny art. 9b – overdragelse av tillatelser
  - tilrettelegging for omsetting av tillatelser, til dels uten forhåndssamtykke fra nasjonal myndighet, offentliggjøring av notifikasjoner om overdragelse
- Ny art. 9c – harmoniserende tiltak
  - identifisering av bånd for fritt omsettelige tillatelser med harmoniserte krav til tillatelser og regler for overdragelse

Forslag knyttet til frekvensforvaltning **Tillatelsesdirektivet**

- Referanser til EECMAAs rolle er tatt inn
- Ny art. 6a om harmoniseringstiltak
  - bestemmelser om forvaltningsform for identifiserte bånd, harmonisering av nasjonale prosedyrer for tildeling av tillatelser, fastlegging av prosedyrer for tildeling av nasjonale tillatelser der art. 6b kommer til anvendelse
- Ny art. 6b om felles utvelgelsesprosedyrer
  - byrået forelegger Kommisjonen forslag til tildeling, Kommisjonen fatter endelig vedtak
- Nåværende art. 8 strykes
- Tillatelser med varighet over 10 år skal hvert 5. år vurderes med henblikk på om vilkår for å kreve individuell tillatelse fortsatt er oppfylt, alternativt gjøres omsettelige (jf. art. 5)

Forslag knyttet til frekvensforvaltning Digital dividende i UHF-båndet (I)

- Inndeling i 3 delbånd (for ulike "tjenestegrupper")

- Kommisjonen varsler anvendelse av bindende lovgivning for å få på plass denne inndelingen
- Ref. COM (2007) 700 (13.11.2007)

Forslag knyttet til frekvensforvaltning

Digital dividende i UHF-båndet (II)

- Kommisjonen anerkjenner at spektrumssituasjonen ikke er lik i alle land (bakkedistribuert TV har ulik nasjonal betydning, ulike tidsplaner for overgang til digital distribusjon)
- Kommisjonen ser følgelig for seg en **innfasing** av en omforent spektrumsplan med tilstrekkelig grad av fleksibilitet til å ta hensyn til nasjonale særegenheter
- Forslaget er kontroversielt; motbør fra en del medlemsland
- Initiativet synes å tillegges stor vekt av kommisjonen

Forslag til endringer i Rammedirektivet Hovedendringer (minus det frekvensrelaterte)

- Styrker uavhengigheten til tilsynene nasjonalt, v/bl.a.
  - **Direkte samarbeid med Kommisjonen og den nye byrået**
  - **Ikke underlegges nasjonal instruksjon (bare fra Kom.)**
  - **Utsatt iverksetting skal bare gis unntaksvis**
  - **Særlige regler om klageorgan**
- Overfører kompetanse til Kommisjonen for å styrke den Felleseuropeiske harmoniseringen
  - **Kommisjonen skal fortsatt forelegges saker før vedtak fattes - nytt: skal rådføre seg med byrå**
  - **Veto mot nasjonale virkemidler**
  - **Vedtakskompetanse der "ordrer" ikke følges**
  - **Generell vedtakskompetanse for å sikre likebehandling av bl.a. nye tjenester, nummer, navn og adresseressurser og forbrukerforhold**
- Økt fokus på sikkerhet og integritet
  - **Stabil og sikker bruk til beste for sluttbrukerne**
  - **Tilbydere skal kunne pålegges tiltak**

Forslag til endringer i Rammedirektivet

- Andre endringer:
  - **Tilbydere skal kunne pålegges å informere om forventet fremtidig utvikling i nett- og tjenester**
  - **Det skal legges tilrette for sluttbrukers tilgang til og distribusjon av enhver lovlig applikasjon og tjeneste**
  - **Det skal ilegges sanksjoner ved brudd på direktivpakkens bestemmelser**
  - **Ny markedsanalyse 2 år etter notifisering av et marked**
  - **Kommisjonen åpner for å øke sin kompetanse på en rekke andre områder; herunder utpeke tilbydere med SMP og pålegge virkemidler i transnasjonale markeder**

Forslag til endringer i tilgangsdirektivet

Viktigste endring - Funksjonell separasjon

Funksjonell separasjon: Vertikalt integrerte tilbydere pålegges å skille ut tilgang til nett i en egen forretningsenhet

Formålet med funksjonell separasjon: sikre lik tilgang til nett, produkter, service og lignende for alle tilbydere.

Tilgangsdirektivet Art. 13a - regulatorisk virkemiddel

- Kommisjonen skal forespørres før NRA tar i bruk virkemiddelet
- Skal bare pålegges dersom andre virkemidler for effektiv konkurranse har feilet (gjentatte forsøk på å få til ikke-diskriminerende tilgang for andre tilbydere) - siste utvei

Forslag til endringer i tilgangsdirektivet

Funksjonell separasjon – fortsettelse

- Forutsetter analyse av forventet virkning:
  - regulatøren
  - selskapet (investeringsincentiver)
  - andre aktører og forbrukere

Tilgangsdirektivet Art. 13b – frivillig separasjon

- Tilbyder med SMP skal informere nasjonal regulatør hvis den vil skille ut aksessnett
- Nasjonal regulatør skal kartlegge og analysere effekten av slik transaksjon og evt. pålegge eller endre plikter

Forslag til endringer i USO-direktivet

Hovedendringer

Hensikt:

Et passende nivå av leveringspliktige tjenester, forbrukerrettigheter, høy grad av forbrukerbeskyttelse vil gagne opptak og utvikling av nyskapende tjenester og nettverk i Europa.

- Mer og bedre informasjon om priser og leveringsvilkår (nettnøytralitet med mer)
- Forbedre muligheten for nummerportabilitet
- Styrke enkelte brukergruppers rettigheter til tilpassede løsninger. Pålegge særlige tiltak for folk med nedsatt funksjonsnivå
- Sikre at utgående telefonsamtaler kan nå nødsentraler og styrke pålegget om å videreformidle informasjon til nødsentralene
- De nasjonale tilsynene gis myndighet til å forhindre reduksjon i kvaliteten på tjenester og til å sette minimumskrav til overføringskapasitet og tjenester til sluttbrukerne

Forslag til endringer i kommunikasjonsverndirektivet

Hovedhensikter bak endringene:

- Forenkling
- Harmonisering
- Tekniske tilpassninger

Hovedforslag:

- Databehandlingssikkerhet:
  - Pålegger tilbyder å underrette hvis det har vært nærmere definerte brudd på sikkerheten.
  - Gir Kommisjonen, på nærmere vilkår, mulighet til å fastsette tiltak for å sikre harmonisering
  - Spionsoftware og spam

Post- og teletilsynet

Revidert Anbefaling av relevante marked

23. januar 2008

Arne Litleré

Post- og teletilsynet

De tre kriteriene

- Markedet kvalifiserer for sektorspesifikk ex ante-regulering dersom:
  - 1. vilkår: strukturelle/regulatoriske etableringshindre
  - 2. vilkår: tenderer ikke mot bærekraftig konkurranse
  - 3. vilkår: alminnelig konkurranserett ikke tilstrekkelig
- Kommisjonen (og ESA) har vurdert dette på generelt grunnlag og laget i 2004 en anbefaling der 18 markeder er identifisert
- Anbefalingen danner utgangspunkt for PTs nasjonale analyser

Revidert anbefaling

- I følge Rammedirektivet artikkel 15 skal Kommisjonen revidere anbefalingen regelmessig
- Høring fra Kommisjonen høsten 2006
  - forslag om reduksjon i antall markeder (fra 18 til 12)
- Revidert anbefaling fastsatt av Kommisjonen i november 2007
  - Ytterligere reduksjon, 7 markeder er identifisert i Kommisjonens reviderte anbefaling
- Kommisjonen har lagt vekt på sine erfaringer med artikkel 7-prosessen (notifisering)
  - Hva er den generelle situasjonen i EU?
- Politiske vurderinger ligger bak – fjerne markeder for å vise at reguleringen fungerer

Markeder som beholdes

1. Tilgang til offentlig telefontjeneste i fastnett; tidligere M1 og M2 slått sammen, sluttbrukermarked

Grossistmarkeder:

2. Originering i fastnett; tidligere M8
3. Terminering i fastnett; tidligere M9
4. Fysisk infrastruktur for aksess i fastnett (inkl. LLUB); tidligere M11, men utvidet til å omfatte andre teknologier enn kobber
5. Bredbåndsaksess (inkludert bitstrøm); tidligere M12
6. Overføringskapasitet aksess; tidligere M13
7. Terminering av tale i mobilnett; tidligere M16

Markeder som fjernes

Sluttbrukermarkeder:

- Telefontrafikk i fastnett; tidligere M3 - M6
- Minimumssettet av leide samband; tidligere M7

Grossistmarkeder:

- Transitt i fastnett; tidligere M10
- Overføringskapasitet transport; tidligere M14
- Tilgang og samtaleoriginering i mobilnett; tidligere M15
- Nasjonalt marked for internasjonal gjesting; tidligere M17 (erstattet av forordning om internasjonal gjesting)
- Overføringskapasitet for kringkasting; tidligere M18

Overgangsregler

- Kapittel 5
  1. Marked som i dag er relevante og som består, ny avgrensning?
  2. Marked som i dag er relevante, men som forsvinner, 3-kriterietest må gjennomføres
  3. Marked som i dag ikke er regulert og som forsvinner, ny analyse ikke nødvendig
- Artikkel 16 (1) i rammedirektiver - ny analyse "så snart som mulig"
  - Men Anbefalingen sier selv at den ikke vil påvirke vedtakenes levetid

Spesielle utfordringer (1)

- Hvordan ta høyde for ny Anbefaling når PT reviderer markedsanalyser/vedtak i 2008?
  - Usikkert når ESA vedtar sin egen Anbefaling, tidligst sommeren 2008?
  - Vil ESAs reviderte Anbefaling samsvare med Kommisjonens?
- Marked 11 og 12
  - PT har startet analyser
  - Endring i markedsdefinisjonen
  - PT ser det som mest hensiktsmessig å fatte nye vedtak etter at ESA har publisert ny Anbefaling
  - Nasjonale høringer vil kunne gjennomføres før dette

Spesielle utfordringer (2)

- Tidligere M15 (tilgang til mobilnett) tas ut
  - Fortsatt behov for regulering i Norge (nasjonal roaming og samlokalisering)?
- Tidligere M10 (transitt) tas ut
  - Mange tilbydere ser i dag ut til å være avhengig av Telenor for transitt til andre tilbydere
- Tidligere M14 (overføringskapasitet transport) tas ut
  - PTs definisjon av M13 og M14 basert på hastighet kan skape spesielle utfordringer, må revurderes?